

Opfølgende henvendelse til Beskæftigelsesudvalget vedr. manglende lovhjemmel i Forældreansvarsloven i anledning af lovforslag L 104 lov om ændring af Barselsloven

27. februar 2022

Til

Folketingets Beskæftigelsesudvalg (BEU) og formand for BEU

Kopi til Social- og Ældreudvalget (SOU) og Ligestillingsudvalget (LIU) samt formænd for SOU og LIU

I forlængelse af min henvendelse af 22. februar 2022 til Beskæftigelsesudvalg (BEU) og med kopi til Social- og Ældreudvalget (SOU) bad Beskæftigelsesudvalget ved formand MF Bjarne Laustsen ministeren om at kommentere henvendelse af 22. februar 2022 fra Søren Brønchenburg om manglende lovhjemmel i Forældreansvarsloven, jf. L 104 - bilag 10.

Ministeren skriver bl.a. i svar på spørgsmål 5, jf. j.nr. 2021 – 11303, at uenighed omkring afholdelse af barsel og forældreorloven mellem forældrene også efter de gældende regler kan få betydning for, hvordan og om orloven (barselorlov, forældreorlov og udskudt forældreorlov) med et barn kan afvikles.

Det er korrekt, og de lovgivningsmæssige hindringer er og har været kendt viden i Beskæftigelsesministeriet og i Folketinget i over 12 år. En tidligere Beskæftigelsesminister har for anerkendt problemerne, og Regeringens barseludvalg har problemstillingerne med i dets rapport fra september 2013. Der er endvidere mig bekendt allerede for 12 år siden tilgået ministeriet konkrete forslag til, hvordan orlov kan afvikles.

Det er i dag i år 2022 generelt anerkendt, at der er to store årsager til, at så få mænd i Danmark tager barsel og forældreorlov, nemlig at de: 1) hindres via deres arbejde (overenskomst el. holdninger) og 2) de hindres hjemme privat via uenighed med deres partner om fordeling og afholdelse af barsel og forældreorloven. Hertil kommer de lovgivningsmæssige hindringer, som ministeren selv tilkendegiver eksistensen af i sit svar.

Ministeren forholder sig fortsat ikke til mit spørgsmål om:

"Hvordan tænker beskæftigelsesministeren mon, at samlivsramte ikke-bopælsforældre m/k med ændringen af Barselsloven og implementeringen af EU lovgivningen fremover sikres mulighed for i praksis at afholde barselorlov, forældreorlov eller udskudt forældreorlov, såfremt bopælsforælderen modsætter sig dette?"

Det bemærkes til spørgsmål, at der kun er tale om én forældre, som modsætter sig og udøver hindring.

Ministeren skriver om, hvad der er foreslået i L 104, nemlig at *"L 104 er det foreslået, at de 9 ugers orlov efter orlovsdirektivet kan holdes inden for 3 år efter barnets fødsel, hvis der er en orlovshindring."* Hertil kan jeg tilføje, at udskudt orlov i dag kan afholdes af begge forældre med barnet til, det fylder 9 år, hvorfor der i praksis er tale om en forringelse ifht. gældende lovgivning, hvis det er sådan ministerens svar skal forstås?

I min henvendelse af 22. februar 2022 oplyser jeg, at det familieretslige system, dvs. Familieretshuset under Social- og Ældreministeriet er bekendt med den manglende lovhjemmel, og at den manglende lovhjemmel ikke klart og tydeligt fremgår af Social- og Ældreministeriet/Familieretshusets høringssvar.

Både Familieretshusets direktion og Social- og Ældreministeriet er ved skriftlige henvendelser gjort opmærksom på den manglende lovhjemmel, og hverken styrelse eller ministerium er fremkommet med oplysninger eller juridisk dokumentation for, at lovhjemmel er til stede. De kan derfor ej hjælpe forældrene.

Nu skriver beskæftigelsesminister Peter Hummelgaard så i svar til Beskæftigelsesudvalget, at:

"Forældreansvarsloven regulerer ikke forældres ret til orlov efter barselsloven, og henvendelsen giver mig heller ikke anledning til at overveje dette. Forældreansvarsloven hører desuden under social- og ældreministerens ressort, og ændringer heri vil således skulle drøftes med social- og ældreministeren."

Det er en væsentlig indrømmelse fra Beskæftigelsesministeren i en igangværende lovgivningsproces.

For de forældre, der igennem tiden har været berørt af disse lovgivningsmæssige hindringer i Barselsloven og Forældreansvarsloven, og som har været igennem tunge og konfliktskabende sagsforløb på 2,5 år eller mere, hvor mange personer omkring barnet har været involveret for at afgive deres mening og subjektive syn på, om forælder m/k og barn skal have mulighed for at afholde barselsorlov, forældreorlov og udskudt forældreorlov, der er det her en væsentlig indrømmelse fra en nuværende beskæftigelsesminister. Tak !

Beskæftigelsesminister Peter Hummelgaard skriver til beskæftigelsesudvalget, at denne manglende regulering ikke giver ham personligt anledning til at overveje at fjerne disse lovgivningsmæssige hindringer. Herefter belærer ministeren udvalget med, at Forældreansvarsloven hører under Social- og ældreministerens ressort, og at ændringer i denne lov vil skulle drøftes med Social- og ældreministeren.

Spørgsmål til Beskæftigelsesudvalget og Beskæftigelsesministeren

Jeg vil tillade mig at spørge, hvordan kan det være, at Beskæftigelsesministeren, når han nu er bekendt med, at arbejdstagere omfattet af den politiske aftale og EU's orlovsdirektiv og fordi de er samlivsramte og ikke-bopælsforældre m/k med ændringen af Barselsloven og implementeringen af EU lovgivningen fortsat vil i praksis vil blive forhindret i at afholde barselsorlov, forældreorlov eller udskudt forældreorlov, såfremt bopælsforælderen modsætter sig dette, at ministeren så ikke ønsker at drøfte den manglende lovhjemmel med Social- og ældreministeren? Hvad er årsagen til, at de to ministre ikke taler sammen om det?

Ministerierne taler sammen og koordinerer lovforberedende arbejde og lovændringer

Det er mig bekendt helt normalt, at hvis Folketinget ændrer en lov i et ministeriums ressort, så kan Folketinget godt lave lovjusteringer i anden lovgivning i andre ministerier (her Barselsloven, og mindre ændringer i Forældreansvarsloven). Jeg forstår derfor ikke, hvad medarbejdere i Social- og ældreministeriet får ud af at tilbageholde oplysninger om manglende lovhjemmel i Forældreansvarsloven i denne lovgivningsproces omkring L 104, sådan som det aktuelt ser ud til at ske her.

Den manglende lovhjemmel i Forældreansvarsloven vil være ensbetydende med lovgivningsmæssige hindringer for de forældre m/k, som kommer i den situation, at en "bopælsforældre" hindrer en "ikke-bopælsforældres" adgang til at afholde barselsorlov, forældreorlov eller udskudt forældreorlov. Hertil kommer, at jo ældre barnet er på det tidspunkt, hvor forældreorlov rent faktisk kan gennemføres i dagtimerne fx i mellem 8 og 16, der vil det familieretslige system have tendens til at inddrage rigtig mange personer omkring barnet, fx vuggestuepersonale, børnehavepersonale, børnesagskyndige i det familieretslige system mfl. Det i sig kan meget hurtigt blive både tungt, besværligt, konfliktskabende og skade samarbejdet om barnet på sigt. Er det sådan, det faktisk sker i dag, svaret er desværre JA.

Jeg har selv prøvet denne sagsbehandling i det familieretslige system. Den tog 2,5 år, og sagsbehandlingen gav samvær i dagtimerne 2 x 1 uge, da barnet var 3 år. De 2 uger måtte ikke hænge sammen. Orlov kunne kun gennemføres, hvis bopælsforælderen ønskede at samarbejde herom, og det gjorde bopælsforælderen ikke. Derfor kunne forældreorlov ikke gennemføres, og både Statsforvaltningen og Ankestyrelsen tilkendegav i den efterfølgende klagesag, at der ikke var lovhjemmel til fastsættelse af konkret og tidsbegrænset samvær til afholdelse af forældreorlov, hvis bopælsforælderen var imod dette.

Evaluerings og Folketingets oplysning via høringsnotat, lovbemærkninger og udkast til betænkning

Jeg er overrasket over, at ovenstående oplysninger og overvejelser ikke indgår i det materiale, som ministeren og Beskæftigelsesministeriet allerede har fremlagt, og som der senere skal evalueres på. Folketinget, mener jeg, det har krav på at få en sag oplyst, inden Folketinget både 1., 2. og 3. behandler et lovforslag. Det vil derfor være meget relevant, som Beskæftigelsesministeren også selv foreslår, at *"... vi har aftalt at evaluere de nye orlovsregler tre år efter de er trådt i kraft, og her vil erfaringerne fra konfliktramte familier også kunne indgå."* Tak til ministeren for dette konkrete forslag og løfte, det ser jeg frem til sker.

Venlig hilsen

Søren Brønchenburg, Frederiksberg C.